Bröder
på den andliga vägen

Simon, Charbel, Gabriel och Basil bygger Sveriges första syrisk-ortodoxa kloster

Patriark Ignatius Afrem II (i mitten) tillsammans med Ärkebiskop Benyamin Atas (till vänster) under invigningen av Korstes kloster 2019.

Det var när kyrkans överhuvud, Ignatius Afrem II, besökte Sverige 2015 som tanken väcktes – etableringen av ett svenskt syrisk-ortodox kloster. Idén kom från patriarken själv.

Men det skulle komma att ta fyra år innan man skulle hitta en lämplig plats för att förverkliga drömmen. Våren 2019 fann man den vitmålade byggnaden – ett före detta pensionat – i det lilla samhället Ålberga strax söder om Nyköping. Med den sörmländska skogen i kulissen och åkrarna som närmsta grannar bestämde man sig: detta var platsen för Sveriges första monastiska institution i den syrisk-ortodoxa traditionen.

Man kallar det för Korsets kloster.

– Varför det behövs ett kloster? Vi tycker ju att det är overkligt att det inte redan finns ett kloster här! Det finns ju i flera andra europeiska länder, som Tyskland och Nederländerna. Det säger Charbel Rizk som tillsammans med Simon Absim, Gabriel Onar och Basil Razai utgör det fyra man starka brödraskap som har tagit på sig uppgiften att bygga Korsets kloster. I uppgiften ingår både renoveringsjobb av byggnaden och att sörja för den religiösa verksamheten.

Charbel Rizk och Simon Absim är vigda (tonsuerade) munkar och har studerat teologi, kyrkohistoria, språk och liturgi och levt i klostergemenskap i Syrien. När Charbel återvände till Sverige och började arbeta som lärare på det östkyrkliga studiecentret Sankt Ignatios mötte han studenterna Gabriel Onar och Basil Razai. 2018 bestämde de sig för att försöka göra allvar av idén om ett kloster i Sverige. 2018 bestämde de sig för att försöka göra allvar av idén om ett kloster i Sverige.

– Vi hittade det här huset i april 2019 och presenterade det för patriarken. Han var glad men ville själv vara på plats. I juni samma år kom Ignatius Afrem till Sverige och saken var klar.

Många har varit involverade och har stöttat projektet under vägens gång, berättar Charbel. Inte bara de båda syrisk-ortodoxa stiften men också de kyrkliga ungdomsförbunden SOKU och SOUF har funnits med. Korsets kloster är emellertid inte tillhörig någon av de na-

Simon Absim i köket på Korsets kloster.

Basil Razai (längst till vänster), Gabriel Onar, Simon Absim och Charbel Rizk är det fyra man starka brödraskapet i Korsets kloster.

”Vi kommer att vara ett öppet kloster dit människor kan komma och få möjlighet att blicka inåt.”

tionella organisationerna utan står på helt egna ben. Fastigheten ägs av en stiftelse som är direkt underställd syrisk-ortodoxa patriarkatet i Syrien.

– Vi får utrymme att vara det som vi vill vara, munkar i en klostergemenskap, säger Charbel som är noga med att poängtera att klostret i sin dagliga drift inte är eller kommer att vara ekonomiskt beroende av andra personer eller organisationer. Tanken är att bröderna genom sina egna inkomster ska vara självförsörjande. Donationer till klostret skall enbart gå till investeringar i klostrets renovering och utbyggnad. På sikt hoppas man också kunna få in inkomster genom tillverkning (av tillexempel ljus och annat kyrkligt material) och genom att utföra olika skriv- och översättningsuppdrag.

– Klostret kommer ju också att ge någonting tillbaka genom det vi skapar här, säger Charbel och får medhåll av Simon:

– Vi kommer att vara ett öppet kloster dit människor kan komma och få möjlighet att blicka inåt. De kommer kunna vara med i vårt bön- och gudstjänstliv och få möjlighet att prata om andliga frågor.

EN DAG I KORSETS KLOSTER kretsar kring tidebönerna som infaller fyra gånger om dagen: morgon, lunch, eftermiddag och kväll. Däremellan har bröderna tid för studier, arbete och måltider. På kvällarna har de besökstid och sittningar där de samtalar kring olika andliga och religiösa teman.

Att leva i klostergemenskap handlar, menar bröderna, om att leva ”kristocentriskt” – med Kristus i centrum. En erfarenhet som Simon Absim upplevde starkt under sin tid i Syrien:

– Det handlar om att se, känna och höra Kristus i det du gör. Om meningsfullhet. Att dela erfarenheter och se Kristus i våra egna liv.

Charbel fyller i:

– Alla troende människor vill leva i eskaton: I evighet och i förening med Gud. Men till skillnad från lekmännen vill munkarna och nunnorna inte vänta till nästa liv – de vill ha detta nu! Därför viger vi våra liv till bön. Vi gör detta för oss själva men lika mycket för andra människor. Vi vill vara ett ljus för världen.

DEN SYRISK-ORTODOXA KYRKAN har sina rötter i norra Syrien och sydöstra Turkiet. I dessa saffransgula solstekta stenöknar, där kristendomens apostlar reste omkring för 2000 år sedan,

Saffransklostret i södra Turkiet räknas som en av de viktigaste syrisk-ortodoxa institutionerna.

Korsets kloster i Ålberga.

finner man, bland otillgängliga bergskedjor än idag kyrkans kloster och kyrkor – men allt färre och färre av kyrkans tillhöriga. Till följd av krig, etniska rensningar, förföljelse och förtryck har stora grupper emigrerat till andra delar av världen och särskilt till Sverige, som idag räknas som ett viktigt centrum för den syrisk-ortodoxa diasporan.

Att klostertraditionen – med både munkar och nunnor – har varit en självklar del av det religiösa livet för denna kyrkotradition är väl känt. Men kan man förflytta allt detta till ett lutherskt präglat skogsland i norra Europa – som ofta beskrivs som ”världens mest sekulära land”? Kommer det fungera med ett kloster här?

– Jag har alltid haft en önskan att få vara munk i Sverige, det känns helt naturligt för mig. Det kan inte bli mer hemma, säger Charbel som tror att Korsets kloster kan bidra till att tillgängliggöra den syrisk-ortodoxa traditionen i Sverige. Han hoppas också att de kan inspirera till att ett syrisk-ortodoxt kloster för unga tjejer kan etableras på sikt.

Gabriel Onar menar att de redan nu känner av att det finns ett stort intresse för ett syrisk-ortodox kloster här:

– Folk runtomkring oss har spelat en stor roll. De stöttar oss. Särskilt ungdomar har visat ett stort engagemang och många har redan hört av sig på Facebook.

När man lyssnar på bröderna i Korsets kloster förstår man snart att deras framtid hänger på att lyckas övervinna en rad motsägelsefulla realiteter.

Att leva i avskildhet och samtidigt vara öppna för andra.

Att följa en tvåtusenårig tradition och leva i det samtida svenska samhället.

Att inreda ett före detta motell med syriskt ikonmåleri och IKEA-möbler.

Till syvende och sist handlar det om att visa vad det handlar om att vara sann kristen, tror Simon, och citerar Jesus: ”Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.”

Text: Max Stockman